

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 559) art. 4¹ ust. 2, art. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r., poz. 1119), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r., poz. 2050)

Rada Gminy Zarzecze uchwała, co następuje

§ 1

Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025, stanowiący załącznik do Uchwały

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zarzecze

§ 3

Tracą moc uchwały Nr XXXIV/243/2021 Rady Gminy Zarzecze z dnia 15 grudnia 2021r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 oraz Nr XXXIV/242/2021 z dnia 15 grudnia 2021r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
MBywa
Małgorzata Byrwa

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2022-2025**

Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022- 2025 zwany dalej Programem, przedstawia zadania własne Gminy wynikające z:

- art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021r., poz. 1119),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r., poz. 2050)
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U.2021 poz. 1249),
- Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. 2021 poz. 2268)
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 04 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 -2025 (Dz. U. 2021 poz. 642)

Rozdział I

1. Postanowienia ogólne

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 rok określa strategię Gminy w zakresie:

- profilaktyki alkoholowej, narkomanii i uzależnień behawioralnych
- minimalizacji skutków społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków
- kształtowania właściwych postaw społecznych w zetknięciu z patologią alkoholizmu, narkomanii.

2. Diagnoza problemów w zakresie uzależnień na terenie gminy Zarzecze

Alkoholizm to choroba polegająca na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Spożywanie zazwyczaj dużych ilości alkoholu przez alkoholika jest spowodowane przymusem o charakterze psychicznym i somatycznym, i nie podlega jego woli, jednak jest możliwy do powstrzymania i utrzymania abstynencji. Mechanizm powstawania uzależnienia nie jest do końca wyjaśniony, ale ma bezpośredni związek z nadużywaniem alkoholu.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że:

1. Liczba wniosków, które wpłynęły do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań w przedmiocie uzależnienia od alkoholu

<i>lata</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>liczba osób</i>	50	37	47	47

2. Liczba osób uzależnionych od alkoholu, z którymi rozmowy prowadzili członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2021

<i>lata</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>liczba osób</i>	40	35	19	21

3. Liczba osób w stosunku do których Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnienia od alkoholu w latach 2018-2021

<i>lata</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>liczba osób</i>	22	9	28	30

4. Liczba osób wobec, których Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego w latach 2018-2021

<i>lata</i>	2018	2019	2020	2021
<i>liczba osób</i>	18	12	15	14

5. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w ramach grup roboczych, w skład których wchodziłi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2021

<i>lata</i>	2018	2019	2020	2021
<i>liczba osób</i>	20	18	15	11

Dane za rok 2021 dotyczące maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określoną przez uchwałę Rady Gminy Zarzecze (stan na 31.12.2021r.) przedstawia tabela poniżej.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określoną przez uchwałę Rady Gminy Zarzecze (stan na 31.12.2021r.)					
Poza miejscem sprzedaży według zawartości alkoholu			W miejscu sprzedaży według zawartości alkoholu		
Do 4,5 % (oraz piwa)	Od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	Pow.18%	Do 4,5 % (oraz piwa)	Od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	Pow.18%
18	12	12	9	9	9
42			27		
Razem					

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie gminy Zarzecze w roku 2021 (sklepy) wyniosła 15.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) w roku 2021 wyniosła 7.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% w gminie Zarzecze (stan na 31.12.2021r.) wyniosła 16.

- Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) wyniosła 12.
- Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) wyniosła 4.

Na podstawie wyżej podanych danych wynika, że problem uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Zarzecze występuje i zasadnym jest podejmowanie działań mających na celu pomoc

osobom uzależnionym, ich rodzinom, jak również prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie uzależnień.

Uzależnienie od narkotyków, określane także terminem „narkomania”, jest postępującą chorobą prowadzącą do wyniszczenia organizmu a w skrajnych przypadkach do śmierci uzależnionego. Cechą charakterystyczną choroby jest konieczność przyjmowania środka odurzającego. Środek ten powoduje uzależnienie psychiczne i fizyczne. Narkoman odczuwa wewnętrzny przymus zwiększania dawek przyjmowanych środków psychoaktywnych.

Zgodnie z danymi z Komisariatu Policji w Kańczudze w latach 2018-2021 były prowadzone 3 postępowania w związku z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii. W szkołach na terenie gminy Zarzecze w w/w okresie realizowane były akcje profilaktyczne związane z zagadnieniem narkomanii.

Nowym typem uzależnień, z którym zmagają się współczesne społeczeństwo są uzależnienia behawioralne. Uzależnienia behawioralne to formy zaburzeń związanych z niekontrolowanym wykonywaniem jakichś czynności, a nie z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych.

Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: hazard, internet, granie w gry. W związku z faktem, że tego typu uzależnienia występują w terminologii stosunku niedawno, szczegółowa diagnoza problemu nie była na ten moment prowadzona. Zgodnie z informacjami z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Przeworsku ogólnie w terapii psychologicznej wzięło udział 497 osób (rok szkolny 2017/2018- 126 osób, rok 2018/2019- 130 osób, rok szkolny 2019/2020- 107 osób, rok szkolny 2020/2021- 134).

Z informacji ze szkół na terenie gminy Zarzecze wynika, że wśród uczniów w latach 2018-2021 nie pojawiały się problemy dotyczące uzależnień behawioralnych. Na podstawie dokonanych diagnoz wśród środowisk szkolnych podejmowanych przez wychowawców, pedagogów stwierdzono, że uczniowie dużo czasu wolnego spędzają korzystając z komputera, telefonu, lub grając w gry. W dużej mierze wynika to z sytuacji pandemicznej w naszym kraju, której skutkiem było nauczanie zdalne. W związku z powyższym w analizowanym okresie na terenie szkół gminy Zarzecze były podejmowane akcje profilaktyczne dotyczące uzależnień behawioralnych.

Rozdział II

Cele Programu

Głównym celem Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z uzależnień w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe Programu to:

- rozpoznawanie specyfiki problemów uzależnień, na terenie Gminy oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu,
- zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin,
- zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień oraz zapobieganie powstawaniu nowych,
- promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień
- profilaktyka i edukacja publiczna w zakresie uzależnień
- ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów,
- zapobieganie wzrostowi i rozpowszechnianiu się problemów narkomanii oraz zmniejszanie zainteresowania dzieci i młodzieży środkami odurzającymi,
- działalność wychowawcza i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.
- osłabienie ryzyka sięgania po narkotyki wśród dzieci i młodzieży poprzez poznanie środowiska, przyczyn narkomanii
- motywowanie do podjęcia abstynencji (podjęcie abstynencji)
- zapobieganie zjawisku recydywy i nawrotu choroby, poprawa funkcjonowania osób utrzymujących abstynencję, utrwalanie postaw abstynenckich

Cele te będą realizowane w obszarach:

1. Edukacji zdrowotnej tj. działalność informacyjno-edukacyjna, tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu, przyjmowania narkotyków, substancji psychoaktywnych, działalność związana z podnoszeniem kompetencji i kwalifikacji zawodowych przedstawicieli podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, upowszechnianie informacji na temat dostępu do usług realizowanych w ramach Programu.
2. Profilaktyki tj. działalność zapobiegawcza, poszerzenie oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej, rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców

i wychowawców, sprzyjających budowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych wśród dzieci i młodzieży.

3. Redukcji szkód, rehabilitacji zdrowotnej, społecznej i zawodowej tj. leczenie, rehabilitacja, reintegracja osób uzależnionych, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
4. Organizacja Programu tj. tworzenie warunków do zabezpieczenia pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zwiększanie zasobów realizatorów Programu,

Rozdział III

1. Zadania Programu

- 1) Zadaniem Programu jest ograniczenie rozmiaru szkód powodowanych przez uzależnienia.
- 2) Podstawowym celem Programu i wszystkich podejmowanych działań jest zmniejszenie rozmiarów szkód związanych z uzależnieniami
- 3) Niniejszy Program jest propozycją, która w ciągu okresu realizacji roku może być modyfikowana w zależności od potrzeb.

2. Działania główne:

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:
 - kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na terapię do Poradni Leczenia Uzależnień,
 - zwrot kosztów przejazdu osób uzależnionych od alkoholu do Poradni Leczenia Uzależnień
 - przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych, publicznych ośrodków zamkniętych osobom uzależnionym i ich rodzinom,
 - finansowanie konsultacji lekarskich psychologa i psychiatry /opinie dla potrzeb sądowych/ osób objętych postępowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień:
 - pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie - wspomaganie prowadzenia Punktu Interwencji Kryzysowej w Zarzeczu tj. m.in. wynagrodzenie dla psychologa i innych specjalistów.
 - zorganizowanie i sfinansowanie dla dzieci z rodzin, gdzie występuje problem alkoholu, narkomanii, przemocy w rodzinie wypoczynku z programem profilaktycznym

- organizowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z uzależnieniami
- podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie m.in. pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- upowszechnienie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno- edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych
- sfinansowanie przeprowadzenia programów profilaktyczno – edukacyjnych oraz teatrów profilaktycznych w szkołach na terenie gminy Zarzecze
- prowadzenie zajęć/warsztatów socjoterapeutycznych dla dzieci, młodzieży
- prowadzenie programów opiekuńczo- wychowawczych
- zakup materiałów informacyjnych, ulotek, broszurek, książeczek, gazet profilaktycznych, filmowych pakietów edukacyjnych DVD, itp.
- udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach o charakterze profilaktycznym adresowanych do różnych grup wiekowych
- organizowanie i współorganizowanie festynów, imprez plenerowych i innych imprez, przedsięwzięć z elementami profilaktyki
- organizowanie półkolonii dla dzieci i młodzieży
- organizowanie zajęć lub konkursów np. plastycznych, literackich, muzycznych, itp.
- organizowanie programów psychoedukacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i przemocą
- organizowanie imprez sportowych, zajęć sportowych, zajęć rekreacyjnych, wyjazdów integracyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin
- szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych
- szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy i Grup Roboczych

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- współpraca z kościołem katolickim w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień poprzez m.in.: dofinansowanie konferencji, spotkań abstynenckich promujących trzeźwy styl życia, udział dzieci i młodzieży w rekolekcjach oazowych i innych
- dofinansowanie indywidualnych rekolekcji trzeźwościowych,
- dofinansowanie działalności: posiedzenia członków komisji, kontrole punktów sprzedaży, zwrot kosztów przejazdu członków komisji w sprawach związanych z poradnictwem, indywidualną rozmową z klientami w miejscu zamieszkania, szkolenia, kursy specjalistyczne członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zakup materiałów biurowych do obsługi Programu
- kierowanie do sądu wniosków o przymusowe leczenie w stosunku do osób, które odmówiły dobrowolnego leczenia, bądź je przerwały oraz pokrycie kosztów przeprowadzenia badań w przedmiocie uzależnienia przez specjalistów,
- dofinansowanie pobytu w izbie wytrzeźwień nietrzeźwych z terenu gminy Zarzecze,
- współpraca ze stowarzyszeniami i instytucjami w ramach organizacji m.in. festynów, imprez plenerowych, obozów sportowych, kolonii, zimowisk, rajdów rowerowych, półkolonii i innych

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ (dot. zasady reklamy i promocji napojów alkoholowych) i art. 15 (dot. zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim lub na kredyt) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, w tym szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ (dot. zasady reklamy i promocji napojów alkoholowych) i art. 15 (dot. zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim lub na kredyt) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży,

- zwiększenie nadzoru nad punktami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych - zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

- wspieranie działań dla osób uzależnionych od alkoholu prowadzonych w Centrum Integracji Społecznej.

Rozdział IV

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Przewodniczący Komisji otrzymuje każdorazowo za udział w posiedzeniu Komisji, zespołu, wynagrodzenie w wysokości 180,00 zł /brutto/, zaś za udział w kontrolach punktów sprzedaży alkoholu - wynagrodzenie w wysokości 50,00 zł /brutto/
2. Sekretarz Komisji otrzymuje każdorazowo za udział w posiedzeniu Komisji, zespołu, wynagrodzenie w wysokości 160,00 zł /brutto/, zaś za udział w kontrolach punktów sprzedaży alkoholu - wynagrodzenie w wysokości 50,00 zł /brutto/
3. Członek Komisji otrzymuje każdorazowo za udział w posiedzeniu Komisji, zespołu, wynagrodzenie w wysokości 150,00 zł /brutto/, zaś za udział w kontrolach punktów sprzedaży alkoholu - wynagrodzenie w wysokości 50,00 zł /brutto/
4. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, wypłaca się na następujących zasadach:
 - wypłata wynagrodzenia następuje najpóźniej w ciągu 7 dni roboczych od dnia, w którym odbyły się posiedzenia Komisji, lub prowadzona była kontrola punktu sprzedaży alkoholu
 - wypłata następuje na podstawie potwierdzenia uczestnictwa w posiedzeniu na liście obecności lub po przedłożeniu protokołu z kontroli punktu sprzedaży alkoholu oraz po wystawieniu rachunku za uczestnictwo w posiedzeniu komisji, kontroli
 - wydatki na wynagrodzenia członków Komisji realizowane są ze środków budżetu Gminy Zarzeczce przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym Programie.

Rozdział V

Monitorowanie i sprawozdawczość

Do monitorowania realizacji Programu zobowiązany jest Wójt Gminy Zarzeczce, wypełniający ten obowiązek przy pomocy wyznaczonej do tego celu jednostki – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczcu. Jednostka ta koordynować będzie prace związane z monitorowaniem Programu, współpracując z jednostkami zaangażowanymi w realizację Programu. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu przygotowuje raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji. Wójt Gminy Zarzeczce przedłoży Radzie Gminy Zarzeczce do dnia 30 czerwca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy Raport.

Rozdział VII

Postanowienia końcowe

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu przy ścisłej współpracy różnych podmiotów m.in. placówki oświatowo- wychowawcze, służbę zdrowia, instytucje strzegące porządku publicznego i przestrzegania prawa, organizacje pozarządowe, które to poprzez swoje doświadczenie i zaangażowanie stanowią integralną część systemu profilaktyki.
2. Obsługę organizacyjno-techniczną Programu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
MBywa
Małgorzata Byrwa